

Nd. **257. Frumvarp til laga** [126. mál]

um breyting á lögum um almannatryggingar, nr. 67 frá 20. apríl 1971.

(Eftir 3. umr. í Ed., 18. des.)

1. gr.

2. málsgr. 6. gr. orðist svo:

Rísi ágeiningur um bætur, leggur tryggingaráð úrskurð á málið. Þeim úrskurði má áfrýja til tryggingadóms, sem sett verði um sérstök löggjöf.

2. gr.

Orðin „sem átt hafa sér stað eftir 1. janúar 1961“ í síðustu mgr. 11. gr. falli niður.

3. gr.

14. gr. orðist svo:

Barnalífeyrir er greiddur með börnum yngri en 17 ára, ef annað hvort foreldra er látið eða er örorkulífeyrisþegi, enda eigi barnið lögheimili hér á landi, og annað hvort foreldra þess eða barnið sjálft hafi átt hér lögheimili a. m. k. þrjú síðustu árin, áður en umsókn er lögð fram. Séu báðir foreldrar látnir eða örorkulífeyrisþegar, skal greiddur tvöfaldur barnalífeyrir.

Sömu réttarstöðu hafa kjörbörn og stjúpborn, þegar eins stendur á. Þó skal ekki greiddur barnalífeyrir vegna fráfalls eða örorku stjúpföður, ef barnið á framfærsluskyldan föður á lífi. Eigi skal heldur greiða barnalífeyri vegna fráfalls eða örorku ættleiðanda, nema barnið hafi verið á framfæri hans a. m. k. tvö síðustu árin, áður en lífeyrisréttur gat stofnast. Heimilt er tryggingaráði að stytta þennan frest, ef sýnt þykir, að ættleiðingin standi ekki í sambandi við væntanlegan bótarétt.

Tryggingaráð getur ákveðið að greiða barnalífeyri með barni ellilífeyrisþega svo og með barni manns, sem sætir gæzlu- eða refsivist, enda hafi vistin varað a. m. k. þrjú mánuði.

Ef ekki reynist gerlegt að feðra barn, er heimilt að greiða með því barnalífeyri. Með umsókn um lífeyri fyrir ófeðrað barn skulu fylgja málsskjöl varðandi faðernismálið, og skal tryggingaráð meta, hvort þau skjöl eru fullnægjandi til þess að greiðsla sé heimiluð.

Barnalífeyrir greiðist foreldrum barnanna, enda séu þau á framfæri þeirra, eða þeim öðrum, er annast framfærslu þeirra að fullu.

Árlegur lífeyrir með hverju barni skal vera kr. 36 108.00. Ekki skal greiða barnalífeyri vegna þeirra barna, er njóta örorkulífeyris.

4. gr.

17. gr. orðist svo:

Hver, sem á lögheimili hér á landi og verður ekkja eða ekill innan 67 ára aldrs, á rétt á bótum í sex mánuði eftir lát maka, kr. 7368.00 á mánuði.

Hafi bótaþegi barn yngra en 17 ára á framfæri sínu, á hann rétt á bótum í 12 mánuði til viðbótar, kr. 5525.00 á mánuði.

5. gr.

19. gr. orðist svo:

Nú eru tekjur elli- eða örorkulífeyrisþega lægri en kr. 120 000.00 á ári, og skal þá hækka lífeyri hans um það, sem á vantar þá fjárhæð. Sama gildir um hjónalífeyri, eftir því sem við á.

Heimilt er að greiða frekari uppbót á elli- og örorkulífeyri, ef sýnt þykir, að lífeyrisþegi geti ekki komið af án þess. Við ákvörðun um hækkun lífeyris samkvæmt 1. og 2. málsgrein hér að framan skulu umsóknir um hækkun rökstuddar t. d. með skattaframtölum. Enn fremur skal höfð hliðsjón af því, hvort eignum bótaþega hefur verið ráðstafað með þeim hætti, að það valdi synjun hækkunar.

Að fengnum tillögum tryggingaráðs setur ráðherra reglugerð um framkvæmd lífeyrishækkunar samkvæmt þessari grein.

6. gr.

Í b-lið 29. gr. falli burtu orðin „hjá meistara“.

7. gr.

Í stað orðanna „3. málsg. 29. gr.“ í 30. gr. c-lið komi: 4. málsg. 29. greinar.

8. gr.

Upphaf 3. málsg. 33. gr. orðist svo:

Dagpeningar eru kr. 317.00 á dag fyrir hvern einstakling og kr. 75.00 fyrir hvert barn á framfæri ...

9. gr.

4. málsg. 44. gr. orðist svo:

Sjúkradagpeningar skulu ekki vera hærri en slysdagpeningar samkvæmt 33. grein og ekki lægri en kr. 251.00 á dag fyrir einstakling 17 ára og eldri og kr. 75.00 fyrir hvert barn á framfæri, þar með talin börn utan heimilis, sem umsækjandi sannanlega greiðir með samkvæmt meðlagsúrskurði eða skilnaðarleyfisbréfi.

10. gr.

Á eftir orðunum „ella allt að ⅓ hlutum“ í 6. málsg. 44. gr. komi: Lækkunin tekur þó ekki til sjúkradagpeninga vegna barna sjúklings.

Niðurlagsorð 6. málsg.: „Dagpeningar húsmóður“ o. s. frv. falli niður.

11. gr.

Við 54. gr. bætist:

Starfsfólk sjúkrasamlaga, Tryggingastofnunarinnar og umboðsmenn hennar skulu kynna sér til hlítar aðstæður umsækjenda og bótaþega og gera þeim grein fyrir ýtrasta rétti þeirra samkv. lögum þessum, reglugerðum og starfsreglum stofnanna.

12. gr.

78. gr. orðist svo:

Nú verður breyting á vikukaupi í almennri verkamannavinnu, og skal ráðherra þá innan 6 mánaða breyta upphæðum bóta samkvæmt lögum þessum og greiðslum

samkvæmt 73. gr. í samræmi við það. Fjölskyldubætur svo og hækkanir lífeyris skv. 19. gr. eru undanþegnar þessu ákvæði, en um hækkanir þessara bóta og greiðslna fer eftir ákvörðun ríkisstjórnarinnar hverju sinni.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi hinn 1. janúar 1972.

Ákvæði til bráðabirgða.

I. Framlög til almannatrygginga skv. lögum þessum vegna ársins 1972 falla niður sem hér segir:

A. Vegna lífeyristrygginga:

1. Hluttur hinna tryggðu skv. b-lið 20. gr.
2. Hluttur sveitarsjóða skv. c-lið 20. gr.

B. Vegna sjúkratrygginga:

Iðgjöld hinna tryggðu til sjúkratrygginga skv. 2. mgr. 48. gr. laganna. Sérstakt framlag sveitarsjóða til sjúkratrygginga skv. 3. mgr. 49. gr. laganna skal árið 1972 vera 9.77% af tilföllnum gjöldum sjúkrasamlags, þ. á m. hlut í gjöldum héraðssamlags árið 1972.

Skal hvert sveitarfélag greiða sjúkrasamlagi framlag sitt með jöfnum greiðslum, sem stjórn viðkomandi sjúkrasamlags ákveður með hliðsjón af áætlun um framlagið. Uppgjör vegna greiðslnanna fer fram að árinu liðnu.

Ríkissjóður greiðir á árinu 1972 tekjuskurðingu almannatrygginga, sem af þessum ákvæðum leiðir.

II. Í ársbyrjun 1972 skulu stjórnir sjúkrasamlaga sjá um, að hvert samlag sé gert upp nákvæmlega miðað við 1. janúar 1972. Öll álögð en óinnheimt iðgjöld skulu færð til tekna og eignar, en tilfallin, ógreidd gjöld á þeim tíma færð til gjalda og til skuldar. Útistandandi iðgjöld skulu síðan endurmetin með hliðsjón af sennilegum vanhöldum í innheimtu, ekki minna en 15%.

Jákvæður höfuðstóll þannig reiknaður skal færast hlutaðeigandi sveitarfélögum og ríkissjóði til eignar, þannig að sveitarfélög fái 42.5%, en ríkissjóður 57.5%.

Neikvæður höfuðstóll þannig reiknaður skal hins vegar með jöfnum greiðslum 1972 og 1973 jafnaður af ríkissjóði og hlutaðeigandi sveitarsjóðum, þannig að ríkissjóður greiði 57.5%, en sveitarsjóður 42.5% mismunarins.

III. Árið 1972 skal leggja á sérstakan launaskatt, er nemi 1½%. Skattur þessi skal lagður á alla sömu aðila og lög nr. 14/1965, um launaskatt, taka til, og gilda ákvæði þeirra að fullu um álagningu og innheimtu þessa sérstaka skatts, svo og um aðra framkvæmd hans.

Tekjur af skatti þessum renna í ríkissjóð.